

Lausunto

20.12.2019

MV/40/05.01.01/2018 1 (2)

Ympäristöministeriö
PL 35
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite LAPELY/3809/2018 ; VN/6056/2019

Asia **KEMIJÄRVI, Joutsijärven entisen kunnalliskodin rakennussuojelu, kiinteistöllä 320-405-20-6**

Ympäristöministeriö on pyytänyt Museoviraston lausunnon Joutsijärven entisen kunnalliskodin suojelupäätöksestä tehtyyn valitukseen.

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on päätöksellään 31.7.2019 (LAPELY/3809/2018) hylännyt Hautaniemen perinneyhdistyksen 8.10.2018 tekemän esityksen entisen kunnalliskodin suojelemisesta rakennusperintölain säännösten nojalla. ELY-keskus toteaa, ettei kohde täytä rakennusperinnön suojelemisesta annetun lain 8 §:n mukaisia suojelun edellytyksiä. ELY-keskuksen mukaan lausunnot ja muu selvitys huomioiden voidaan katsoa, että kohteella on paikallista historiallista arvoa, mutta arvioiden kohteen merkittävyyttä 8 §:ssä säädetyin perustein, rakennusta ei voida pitää valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti siten merkittävänä, että sen suojelu rakennusperinnön suojelemisesta annetulla lailla olisi perusteltua.

Joutsijärven entisen kunnalliskodin rakennuksen kulttuurihistorialliseen arvoon on kiinnitetty huomiota eri selvityksissä 1980-luvulta lähtien. Se on huomioitu Lapin perinteisen rakennuskannan selvityksessä "Lapin rakennusperintö" (Lapin läänin rakennusperinne ry., 1984), vuosina 2004–2008 toteutetussa Lapin ympäristökeskuksen "Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi" -inventointihankkeessa sekä Kemijärven kulttuuriympäristöohjelmassa ("Vesistöjä ja vaaramaisemia. Kemijärven kulttuuriympäristöohjelma." Suomen ympäristö 22/2011). Viimeksi mainitussa kohde on luokiteltu kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti erittäin arvokkaaksi, ja sillä on todettu olevan myös rakennushistoriallista merkitystä.

Lapin ELY-keskuksen ja Museoviraston edustajat ovat tehneet käynnin kohteeseen joulukuussa 2018. Käynnin perusteella Museovirasto on päätellyt rakennuksen olevan vielä korjattavissa.

Museovirasto on ELY-keskukselle 11.1.2019 antamassaan lausunnossa (MV/40/05.01.01/2018) kuvaillut rakennuksen historiaa ja todennut, että entisellä kunnalliskodilla on rakennusperintölain 8 §:n tarkoittamaa paikallista merkitystä seuraavasti:

Joutsijärven kunnalliskoti on Kemijärven kaupungin vanhin julkisin varoin rakennettu sosiaalitoimen puurakennus (harvinaisuus, ainutlaatuisuus). Kunnalliskoti edustaa rakentamisajankohdalleen tyypillistä niukkaa klassismia (historiallinen tyypillisuus, edustavuus). Rakennuksen keskeiset alkuperäiset piirteet ovat sekä sisä- että ulkoarkkitehtuurissa hyvin säilyneet (alkuperäisyys). Entisellä kunnalliskotirakennuksella on paikallista kulttuurihistoriallista arvoa Kemijärven kaupungin sosiaalipalvelujen historian ja

myös sotahistorian näkökulmasta (historiallinen todistusvoimaisuus).

Museoviraston lausunnossa on lisäksi annettu ehdotuksia suojelun kohdentamiseksi ja tavoitteiksi sekä todettu, että jos rakennuksen säilyminen alkuperäisellä paikallaan on uhattuna eikä sille löydy käyttäjää, tulee rakennuksen siirtoa kokonaisuutena vakavasti harkita.

Museovirasto toistaa aiemman arvionsa kohteen kulttuurihistoriallisesta merkityksestä.

Yli-intendentti

Petri Halinen

Intendentti

Satu Taivaskallio

Tiedoksi

Lapin liitto
Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Kemijärven kaupunki
Rovaniemen kaupunki/Lapin maakuntamuseo